

NVE
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Vår referanse: ID 13534

Sogndal 26/6-2026

Sygnir AS – tilleggsopplysninger til vår konsesjonssøknad om ny regionalnettstruktur – krav om kostnadsdekning (NVE-ref: 202314192)

Innledning

Viser til:

- Vår konsesjonssøknad om «Ny regionalnettstruktur i Vik kommune» datert oktober 2025.
- Brev fra NVE om «Spørsmål til konsesjonssøknadene i Vik kommune og videre fremdrift» (NVE-ref: 202314192-113), datert 16/3-2026
- Brev fra NVE om «NVE gir tillatelser til transformatorstasjoner i Vik» (NVE-ref: 202314192-122), datert 5/6-2026

Bakgrunn

På bakgrunn av NVE sitt brev av 16/3-2026, har Sygnir fått utarbeidet tilleggsnotater som svarer ut spørsmålene som NVE hadde til konsekvensutredningen for miljø og samfunn, samt oppdaterte forutsetninger i den samfunnsøkonomiske analysen. Notatene er lagt ved dette oversendelsesbrevet. Konklusjonene i tilleggsnotatene, både for ikke prissatte konsekvenser og kostnader, samsvarer med tidligere innsendt kunnskapsgrunnlag. Vi vil spesielt påpeke at de oppdaterte samfunnsøkonomiske beregningene, som nå ekskluderer kostnader for bygging av ny transformatorstasjon i Refsdal og ombygging av Hove transformatorstasjon (disse er det gitt anleggskonsesjon til og forutsettes som samfunnsmessig rasjonelle), viser at gjenbruk av eksisterende 300kV ledningen fremstår enda tydeligere som den samfunnsøkonomisk rasjonelle løsningen sammenlignet med den opprinnelige analysen. **Sygnir holder derfor fast på at det opprinnelige alternativ 1, jf. konsesjonssøknadens kapittel 3.2.2.1, er det samfunnsmessig mest rasjonelle alternativet.**

Vi vil gjøre oppmerksom på at vi ikke konsesjonssøker andre alternativ enn de opprinnelige 1 (1N+1S) og 2 (2N+2S), selv om vi etter NVE sitt ønske har utredet ytterligere «hybrid» alternativ.

Krav om kostnadsdekning av nødvendige og dokumenterte kostnader i underliggende nett ved spenningsoppgradering av transmisjonsnettet

NVE fastslår i sin begrunnelse for vedtak relatert til stasjonsanleggene (NVE-ref: 202308754-37) «at behovet for å etablere nye Vik transformatorstasjon er godt begrunnet. Tiltaket inngår i Statnetts planer for å bedre overføringskapasiteten inn til bergensområdet på strekningen Sogndal–Modalen–Kollsnes. Bergensområdet er et underskuddsområde som er avhengig av tilførsel av kraft, og forventet forbruksvekst vil svekke forsyningssikkerheten. I tillegg er en stor andel av nettanleggene i området gamle. NVE mener at den valgte løsningen for å forsyne bergensområdet er samfunnsmessig rasjonell. Løsningen styrker forsyningssikkerheten og tilrettelegger for en fleksibel utvikling av nettet. Sygnir sine tiltak er i hovedsak utløst av Statnett sine planer for transmisjonsnettet i området og NVE mener de er nødvendige for å unngå å miste tilknytningen til overliggende nett.»

Vi viser i denne sammenheng til vårt høringsinnspill på Statnett sin konsesjonssøknad (NVE-ref: 20238754-87) der vi tidligere har krevd at det settes vilkår i Statnett sin anleggskonsesjon om dekning av Sygnir sine ekstra kostnader.

NVE sine overordna vurderinger av den samfunnsmessige rasjonaliteten som nå ligger til grunn for anleggskonsesjonen gitt til Statnett SF for nye Vik transformatorstasjon, viser at denne konsesjonen utelukkende er gitt av behov utløst i transmisjonsnettet. NVE fastslår at bergensområdet er et underskuddsområde som er avhengig av tilførsel av kraft, og at forventet forbruksvekst vil svekke forsyningssikkerheten, samt at en stor andel av nettanleggene i området er gamle.

Når det så videre konstateres av forvalter av energilovgivningen, at Sygnir sine tiltak i hovedsak er utløst av Statnett sine planer for transmisjonsnettet i området, og at disse er nødvendige for å unngå å miste tilknytningen til overliggende nett, så er det urimelig og i strid med energirettslige prinsipp, at lokale aktører med tilhørende kunder, i underliggende nett skal måtte dekke kostnader og bære risiko for tiltak utløst av nasjonale behov. Vi viser i denne sammenheng også til at Statnett har en tilknytningsplikt etter § 3-4 i energiloven overfor underliggende nett, og at det foreligger en tilknytningsavtale.

Selv om Sygnir nå har fått innvilget anleggskonsesjon til å bygge nye Refsdal transformatorstasjon og overta og bygge om Hove transformatorstasjon, så medfører ikke anleggskonsesjonen en investeringsplikt i disse nettanleggene. Statnett kan således ikke ensidig gjennomføre en utbygging, som rettigheten i anleggskonsesjonen for Vik transformatorstasjon innebærer, dette vil i så fall medføre et brudd på Statnett sin tilknytningsplikt etter § 3-4 i energiloven overfor underliggende nett.

Vilkår i Statnett sin konsesjonssøknad(er)

Basert på at Sygnir sine tiltak er utløst av Statnetts behov i transmisjonsnettet, og at NVE selv har lagt til grunn at tiltakene er nødvendige for å opprettholde tilknytningen til overliggende nett, krever Sygnir at det fastsettes vilkår i Statnetts anleggskonsesjon(er) om at Statnett skal dekke de nødvendige og dokumenterte kostnadene som påføres Sygnir som en direkte følge av de konsesjonsgitte tiltakene i Vik kommune.

Uten et slikt vilkår vil kostnader som utelukkende er utløst av behov i transmisjonsnettet bli belastet Sygnir og selskapets nettkunder. Dette vil være i strid med grunnleggende prinsipper om at kostnader skal bæres av den aktøren og det nettnivået som utløser behovet for tiltaket. Sygnir AS krever at NVE fastsetter dette prinsipp som vilkår i nevnte anleggskonsesjon(er) til Statnett SF.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads 'Thorleiv Hurthi'.

Thorleiv Hurthi
Overordna prosjektleder i Sygnir for ny nettstruktur i Vik

Vedlegg:

1. Alternativer for 132 kV regionale kraftledninger i Vik: nye KU-samletabeller og konfliktpotensial for variant «Klyv», notat fra Norconsult datert 24/6-2026
2. NOTAT – SAMMFUNNSØKONOMISK VURDERING, SVAR PÅ SPØRSMÅL FRA NVE, notat fra NK Funds datert 19/6-2026